

Opnemen van houtbouw in de gemeentelijke omgevingsvisie

Leidraad voor beleidsmakers

De omgevingsvisie is een beleidsmatige basis voor inzet van juridische, financiële of andere instrumenten om beleidsdoelen te behalen. Het expliciet opnemen van houtbouw in de gemeentelijke omgevingsvisie zorgt voor een inbedding van houtbouw in de beleidscyclus van de Omgevingswet. Dit maakt het mogelijk om beleid ter bevordering van houtbouw binnen de gemeente te maken en uit te voeren. De omgevingsvisie dient als het ware ter onderbouwing van het te vormen beleid en zorgt voor doorwerking naar andere instrumenten die kunnen worden ingezet voor houtbouw.

Beleid en inhoud

- Inventariseer of er binnen de gemeente al beleid bestaat over houtbouw. Dit kan goed dienen als basis om door te vertalen in de visie.
- Niet elke gemeente is even ver: in gemeenten waar nog geen beleid is geformuleerd zijn er twee keuzes: eerst specifiek beleid voor duurzaam/circulair bouwen maken of houtbouw direct opnemen in je omgevingsvisie.
- Maak gebruik van bestaande teksten in andere omgevingsvisies - ter inspiratie of zelfs ter implementatie! Zo verwijzen de omgevingsvisies van Rotterdam en Weesp naar het gebruik van duurzame materialen zoals hout.
- Sluit zo veel mogelijk aan bij lokale ambities en gebiedsgerichte ambities binnen de gemeente. Het koppelen van ambities zorgt voor meer integraliteit en een meer holistische visie.
- Sluit zo veel mogelijk aan bij lokale initiatieven.
- Formuleer het doel zo concreet mogelijk en stel dit bij; de omgevingsvisie is een dynamisch document. Concretiseer de doelstellingen door bijvoorbeeld een percentage houtbouw binnen een bepaalde tijd te benoemen.

Interne (bestuurs) processen

- Wees op de hoogte van de lokale en regionale gesprekken die worden gevoerd over houtbouw. Dit zijn gesprekken tussen en binnen gemeenten maar ook kennis die wordt gedeeld door marktpartijen en kennisinstellingen.
- Betrek zo veel mogelijk collega's bij het ontwerp van de visie; door het proces organisch en iteratief op te stellen wordt de doelstelling scherper.
- Creëer vertrouwen bij collega's om houtbouw in de visie op te nemen.
- Betrek het bestuur zo snel mogelijk bij het proces zodat zij zo vroeg mogelijk achter de doelstelling staan. Wijs hierbij op zowel de kennis van marktpartijen als van bekende gemeenten.
- Laat partijen aan het woord die in jouw gemeente willen meedoen en verwijf naar gemeenten die al iets met houtbouw hebben gedaan.

Partijen

- Voer gesprekken met verschillende belanghebbenden om de doelstellingen voor houtbouw zo scherp mogelijk te formuleren; dit vergroot inzicht in het te bereiken doel. Denk hierbij in ieder geval aan het Rijk, provincies, Rijkswaterstaat en marktpartijen.
- Sluit aan bij doelstellingen van lokale belanghebbenden; door het creëren van overlap vergroot je de samenwerking. Voorbeelden zijn netwerken en kennisinstituten, maar ook regionale samenwerkingsverbanden.
- Maak de context van de te behalen doelen en voordelen van houtbouw in de omgevingsvisie lokaal, zo creëer je meer draagvlak onder interne en externe partijen.
- Wees transparant over het proces en de doelstellingen.

Haalbaarheid

- Inventariseer wat de doelstellingen voor specifieke gebieden binnen de gemeente betekenen.
- Onderzoek hoe houtbouw bijdraagt aan andere gemeentelijke beleidsvoornemens en betrek dit bij de doelstelling.
- Bedenk op wat voor manier de doelstelling moet worden gemonitord om de omgevingsvisie in de toekomst te kunnen aanscherpen.
- Bepaal wat het ambitieniveau is dat binnen jouw gemeente past.
- Houd scherp wat de ambities op provinciaal en landelijk niveau zijn; probeer hierbij aan te sluiten en zo mogelijk dit aan te scherpen.
- Bekijk verschillende omgevingsvisies waar houtbouw al in is opgenomen en onderzoek hoe deze tot stand zijn gekomen. Amsterdam, Weesp en Rotterdam hebben omgevingsvisies die ter inspiratie kunnen dienen.

Deze basistekst is gebaseerd op een bestaande omgevingsvisie en kan je op weg helpen

Circulaire gebiedsontwikkeling

Het raamwerk CGO (Circulaire Gebiedsontwikkeling) [zie afbeelding] geeft een overzicht van de belangrijkste onderdelen waarover beslissingen moeten worden genomen in de gebiedsontwikkeling. Door criteria te stellen, worden de nieuwe ontwerpen voor gebiedsontwikkeling en transformatie circulair gemaakt. Ook sociaalere aspecten zoals identiteit, aanschrijvendheid hechte gemeenschappen, specifieke functies, toegankelijkheid, samenwerkingspartners, leefbaarheid en deelbaarheid worden in dat overzicht meegenomen.

Opschalen van bouwen met hout
De mogelijkheden van bouwen met hout zijn groot en krijgen wereldwijd steeds meer

momentum. Door nieuwe technische mogelijkheden en de positieve eigenschappen en prestaties willen we met het bouwen met hout opschalen. Hout slaat CO₂ op en kent, uitgaande van duurzame bosbouw, een veel circulairer productie- en bewerkingsproces dan bijvoorbeeld beton. Houtbouw draagt daarmee bij aan het behalen van klimaatdoelstellingen en vermindert de behoefte aan primaire grondstoffen. Daarnaast is houtbouw flexibeler en levert het lokale werkgelegenheid op. Hout kan worden toegepast in de openbare ruimte en in veel gebouwen, tot hoogbouw aan toe. Specifiek voor woningen werken we in de Metropoolregio Amsterdam toe naar een Green Deal die ertoe leidt dat vanaf 2025 minimaal 20% van de woningproductie in hout wordt uitgevoerd. De komende tijd zal worden verkend wat dit voor Amsterdam gaat betekenen.